

Gillaren

Medlemstidning för Stockholms Spelmansgille

Nr 2/2015

Stockholms
Spelmansgille

Stockholms Spelmansgille grundat 1944

<http://www.stockholmsspelmansgille.se/>

Förtroendevalda år 2015:

Nämnden:

Styresman:	Stefan Lindén
Medelsförvaltare:	Margareta Berglind
Skrivare:	Fredrik Bruno
Ordinarie ledamöter:	Lasse Lidgren, Anders Lindstrand
Ersättare:	Kaj Nenning, Ebbe Nordin

Övriga funktionärer:

Spelfogde, notfogde, arkivarie:	Allan Westin
Stf. spelfogde:	Stefan Lindén
Granskningsmän:	Kaj Jarlevik, Ulf Fredriksson
Redaktörer för Gillaren:	Lasse Lidgren, Eva Crona
Ansvarig för hemsidan:	Inga Bergenmalm Kontakt: sthlmspel (at) gmail.com
Valberedning:	Klas Lundkvist, Rachel Pettersson
Koreograf:	Klas Lundkvist

Medlemskap:

Information: Stefan Lindén, tel. 0158-13554. Enskild medlem 200 kr. Familj 250 kr.
Betalningsmottagare: Stockholms Spelmansgille. Plusgiro 56312-2. Ange vid betalningen att beloppet avser medlemskap.

Musikinstrumentförsäkring:

Försäkringshandläggare: Stefan Lindén, tel. 0158-13554. Information, se hemsidan.

Gillaren

Medlemstidning för **Stockholms Spelmansgille**

Ansvarig utgivare: Stefan Lindén
Redaktörer: Lasse Lidgren, Kristinehamngatan 66, 12344 Farsta, lasse.lidgren(at)pp.ephone.se, tel. 0702-780816
Eva Crona, Hallandsgatan 34, 11857 Stockholm, eva.crona(at)gmail.com, tel. 0707-527235

Detta är Gillaren nr 2/2015, utkommer december 2015. Nästa nummer utkommer om cirka ett halvår.

Framsidesbild: Gillet spelar på scen i Kungsträdgården 29/8. Foto: Martin Ekelin.

Kallelse till årsmöte:

SSG:s årsstämma år 2016 kommer att hållas den 30 mars 2016 kl 18:00 i vår nya övningslokal på Tellus fritidscenter, Lignagatan 8 vid Hornstull.

Spelövningar våren 2016

Vi övar alla onsdagar kl. 18.00-21.00 (samling 17.45) fr.o.m. 13/1 (till nå'n gång i maj).

OBS: NY LOKAL: "Tellus", Lignagatan 8, vid Hornsgatan, T-station Hornstull, en trappa ned, i "Drakenbergssalen". Hiss finnes.

Spelträffarna på Jakobsbergs gård, Odd Fellowvägen 22, Bredäng, äger rum söndagarna 31 januari, 28 februari, OBS! måndagen 28 mars, samt söndagarna 24 april och 29 maj. Onsdagsgruppen samlas kl 12.00, programmet pågår kl 13.00 till ca 16.00. 29 maj har vi bokat södra flygeln som vanligt, huvudbyggnaden till kl. 20.

Låtar för onsdagsgruppen:

Januari

	Tonart. Nr.
Glötelåten, polska	D 16
En måg har jag...	Dm 68 X (Ny)
Halling fr. Grinstad	A 802
Polska e. Byss-Kalle	G 5
Låt till far	Dm 8
Schottis fr. Anundsjö	GD 301

Februari

Polska fr. Tåsjö	G 53
Vallåtpolskan, Orsa	Dm Gm 56
Rejländer fr. Eda	G 306
Stockholms-schottis	G X (Ny)
Trönderbrura, vals	G 217
Rönnåkra gånglåt	D 415

Mars

Petter Dufva, polska	D 10
Innersta friden, polska	Gm 21
Folkärnavalsen	D&G. 205
Polska e. Pekkös Olle	Dm 41
Polkett från Brunn	D III 512 X (Ny)
Föd. vals till Mona	G 209

April

Gånglåt fr. Torsåker	G 420
Vals fr. Norra Råda	Dm 210
Marsch fr. Bullaren	A 402
Lejsme Pers brudmarsch	D 410
Kärleksvals, Uppland	G 208
Bakmes e. Åker Erland	Gm 60

Maj

Tre strömmingar, polska	D 052
Wikmans schottis	D A 315
Polska e. Landholm	G 30
Vals fr. Sorunda	A 213
Grannens bastu, visa	Dm 801
Orrskutt, polska	D 40

Allspelslåtar:

Januari

	Tonart. Nr
Säbb Johns gånglåt	G 419
Babba-Lisas hyfs'n	G 501
D-durpolskan, Boda	D 8
Schottis fr. Porjus	D 312

Februari

Delsbo brudmarsch	C 403
"Uppsalapolskan", Malung	D 54
Schottis fr. Idre	D(m) 310
Tillbergs polkett	C 509

Mars

Klövsjö brudmarsch	D 409
Långbacka-Jans gånglåt	G 411
Spel-Gulles polska	Dm 47
Rättvikarnas gånglåt	G 423

April

Furuboms polska	Am C 13
Bränd-Pers vals	GD 204
Styvbergs schottis	G 314
Druckenkarlsleken	D 9

Maj

Tierpspolskan	G 50
Brudmarsch fr. Gotland	G 405
Hambo på logen	G 35
Äppelbo gånglåt	G 423

X betyder: Ny låt.

Numreringen är den nya numreringen från Nov. 2013, på notbladen är det en ring runt numret. Undrar du över något, så kan du ringa spelledare Allan Westin, 08-381042.

Kalendarium våren 2016

Spelmansstämma Fältöversten söndag 3 januari kl. 12-17

Adress: Valhallavägen 148, ingång från gatan.

Gillet uppträder med polskor.

Repertoar :

37 Malungslek

66 Örbyhuspolskan

18 Grins Hans Polska

29 Laggår-Anders polska

26 Slängpolska från Kumla

61 Årdalapolskan

59 Viklunds polska

39 Nylandspojkarnas polska

plus eventuellt några gammaldanser som vi också spelar i Kallhäll.

Midvinterstämma i Kallhäll Folkets hus lördag 23 januari

Gillet spelar till gammaldans 21:45-22:15.

Repertoar:

Hambo: 02 Birgers, 23 Karis-Pers

Mazurkor: 101 Rot-Anders, 67 Ström-Erske

Schottis: 305 Böl-Olle, 307 Grästorp

Polka: 502 Haglunds, 510 Ydre

Snoa: 504 Hopswals, 415 Rönnåkra

Vals: 214 Stens

Spelmansstämma i Gnesta 6 februari

Gillet spelar inte, men en trevlig stämma att besöka.

Vinterstämma i Hallunda 13 februari

Gillet spelar troligen till dans, mer information kommer.

Gillets årsstämma 30 mars

Spelmansstämma Eggeby gård, Järvafältet i slutet av maj

Gillet spelar på scen, mer information kommer.

Gillets egen vårstämma söndag 29 maj

/Lasse Lidgren

Göran Orlander -2015

Under höstens första månad lämnade Göran Orlander det jordiska. Han var sedan några år en flitig deltagare i våra spelövningar på onsdagskvällarna och var också ofta på Stockholms Spelmansgilles övriga aktiviteter. Göran var en tystlåten, försiktig och ensam man. När man hälsade på honom eller bytte några ord med honom lyste han dock upp. Flera av oss kunde nog se att han inte hade det så lätt med sitt liv. Jag blev glad när jag fick höra i början av den gångna sommaren att han skulle åka till Rättvik och Bingsjö tillsammans med Tord, till spelmansstämmorna där. Vi saknar honom på våra övningar.

/Stefan Lindén

Göran på Gillets våravslutning i Vasa Real 2014.

Foto: Eva Crona

Välkommen till vår nya övningslokal från januari 2016

Första övningen under sista halvåret i vår gamla övningslokal i Vasa Real. Foto: Birgitta Carlson.

Vårterminen börjar den 13 januari 2016 och Gillet lämnar då lokalen på Vasa Real efter välbehövligt juluppehåll.

Den nya lokalen för onsdagsövningarna ligger vid Hornstull och nära tunnelbana och bussar och det gäller Drakenbergssalen i Tellus fritidscenter.

Ingång till nya lokalen. Foto: Eva Crona.

Övningstiden är fortfarande 18.00 till 20.45.

Vi hyr lokalen 17.30 till 21.00, och måste också ha tid för att ställa lokalen i ordning före och efter spelet.

Lokalen är betydligt större än vår gamla lokal på Vasa Real och med god plats för bra övningar i trivsam atmosfär. Adressen är Lignagatan 8 i Tellus fritidscenter, och närmaste T-bana är Hornstull, uppgång mot Högalidsparken (bakåt sett från tågets färdriktning om man kommer från centrum). Ta höger ute på gatan och fortsätt 50 till 100 meter och första tvärgatan till vänster är Lignagatan och på andra sidan Hornsgatan ligger Lignagatan 8 och Tellus fritidscenter.

Blåbuss 4 trafikerar också Hornsgatan och jag tror att det finns en hållplats som heter Lignagatan.

Lokalen har pentry med möjlighet att ordna med fika. Vi måste dock själva lägga upp ett lager av kaffe och filter etc. De första gångerna får vi nog räkna med att vi kör med samma rutin som på Vasa Real, men när några positiva krafter har fått ordning på torpet så blir det nog andra bullar. Men dit kan vägen vara lång. Vill du vara med och skapa fikagänget, så ta tag i dina kompisar och lägg upp en bra rutin.

För ”lokalutskottet”/Anders Lindstrand

SSGs SPELSTUGOR Jakobsbergs Gård Bredäng hösten 2015

Höstens spelstugor med caféserving var välbesökta av såväl spelmän som åhörare. Programmet följde traditionen med inledande allspel, uppträdande av solister och smågrupper samt däremellan Onsdagsgruppen med uppspel av månadens låtar. Spelstugorna avslutades med allmänhetens dans till spel av de närvarande spelmännen. Gillets spelledare Allan Westin ledde allspelet och presenterade programmet.

Trogna besökare på Gillets spelstugor. Foto: Eva Crona.

Nedan följer en redogörelse för uppträdanden mm på spelstugorna hösten 2015.

27 september

Kaj Nenning var först ut av dagens solister och spelade på fiol bl.a. en samelåt från Dorotea. Magnus Carlegrim, också på fiol, spelade valser och en polska av Lomjansguten. Magnus berättade också om en aktuell teaterpjäs om Lomjansguten på Västanå teater där man emellertid inte spelar Lomjansgutens musik utan låtar av Magnus Stinnerbom. Cecilia och Stefan Lindén sjöng visor, bl.a. slängpolskan När som flickorna de gifta sig

och en visa om Kolgossar små som håller elden igång. Nalle Sandbäck spelade piano och sjöng välkända örhängen där publiken sjöng med. Sist ut var Fredrik Andersson som spelade polskor på fiol, en av dem var den egenkomponerade Polska till Lisa. Onsdagsgruppen framförde månadens låtar, några av dem var Landskronakadrilj, Engelska från Tuven och springleken Malungslek, i två block mellan övriga uppträdande.

Eva Crona

---

25 oktober

Vi var väl ca 30-40 spelmän som samlades till allspel och framförde bl. a. Kumlapolskan och Gärdebylåten. Därefter spelade pianisten "Nalle" några låtar, bl. a. en egenkomponerad "Bredängsvals". Han avlöstes av Gillets Onsdagsgrupp, som spelade "Schottis från

Grästorp", "Dans på Kolbotten" och "Örbyhuspolskan". Därefter plockade Göran Janulf upp ett durspel och lät oss höra bl. a. en polska från Jämtland, och sen (på säckpipa) en Rørospolska. Pianot kom till användning igen, när Margareta Karlsson spelade en marsch från Oviken, en vals och en melodi från Italien: "Torna a Sorrento" ("Surrender" i Elvis' version). Verner Bogren, som

satt och drack kaffe, kände genast låten, greppade sin fiol, reste sig upp, och spelade med i okänd tonart i höga lägen, med prickfritt "restaurang-musiker-vibrato"! Allmänt jubel!

Efter att Onsdagsgruppen spelat ytterligare några låtar, blev det Cecilia och Stefan Lindéns tur att framträda med några folkliga visor. Det var visor om "Svänjil grind", "Petter i Hässle", "Mikaelidagen" och annat. Konsertavdelingen

avslutades med Kaj Nenning, som på sin fiol spelade "Brudmarsch från Dorotea", "Ingers brudvals", och en vals som hette "Höstdrömmar". Därefter följde ca en timmes gemensamt spel där vi alla spelmän turades om att föreslå låtar, och dansgolvet var tillgängligt för de (ganska få) par, som vågade sig upp och dansa till vår musik.

Allan Westin

Margareta på piano och Verner på fiol. Foto: Birgitta Carlsson.

---

29 november

På programmet idag stod först Verner Bogren som spelade låtar från Tronsjö i Dalarna på fiol. Nalle Sandbäck tog vid och spelade på piano, först några kända sånger för barnen i publiken och sedan populära melodier med julanknytning. Cecilia och Stefan Lindén sjöng visor med anknytning till höst och jul, samt även på dialekt om Selma Lagerlöf. Under sitt framförande fick de hörbart bifall av en liten babyflicka i publiken. Anders Lindstrand framförde spelpipelåtar, först på en durstämd härjedalspipa och sedan på en s.k. ursprunglig härjedalspipa i moll med kvartstoner. Anders avslutade på blockflöjt med The peaceful wind

from west, en melodi av Thomas Campion kring sekelskiftet 1500-1600-talet. Därefter spelade Lennart Lyngå på fiol en vals av Lomjangsguten, en spelman som uppmärksammats i olika sammanhang under året. Göran Janulf framträdde med spel på olika säckpipor och på durspel en kyrklåt från Jämtland. Margareta Karlsson, en av Gillets huspianister, spelade först en mazurka och sedan tillsammans med Verner Bogren en vals. Onsdagsgruppen spelade månadens låtar i två omgångar mellan övriga uppträdande. Några av dem var polska av Ström-Erske, ny på vår repertoar för hösten, Hopswalz, från Stockholm, och Lantzens julpolska med spel och sång.

Eva Crona

Spelningar sommar, höst 2015

17/6 Scenspel på Riddarsporrens seniorboende.

18/6 Scenspel på Långbrodals

äldreboende. Detta år spelade Gillet inomhus för de boende och personalen på Långbrodal en kall och blåsig dag före midsommarafton.

7/8 Stockholm Folk Festival i Hässelby.

Ett tjugotal spelmän i Onsdagsgruppen spelade till dans sent på fredagskvällen på festivalens dansbana, under ledning av Allan Westin som också presenterade låtarna. De flesta av våra instrument var representerade, som dragspel, fiol, flöjt, gitarr och nyckelharpa. Vi spelade såväl polskor av olika slag som gammeldans, sammanlagt tjugo låtar.

16/8 Wermdö Spel och Dans,

sommarstämma. Ca femton spelmän från Onsdagsgruppen deltog i stämmans allspel och buskspelade sedan ute på gården i det fina sommarvädret.

22/8 Spelning i Årsta. Genom ett initiativ av Ebbe Nordin i Onsdagsgruppen blev vi engagerade att spela en lördagseftermiddag på en lokal grönsaksmarknad för koloniträdgården vid Årstaliden. Vi var ett drygt tiotal spelmän från Gillet som spelade för kolonisterna och deras kunder.

Efter spelningen på Årstaliden bjöd koloniföreningen på fika. Här Gilllesmedlemmen Helen. Foto: Ebbe Nordin

29/8 Spelmansstämma i Kungsträdgården (Skansenstämman). Medlemmar i

Onsdagsgruppen deltog på stämman först i allspelet, därefter buskspel på olika håll i hela Kungsan med mycket publik. Senare på eftermiddagen hade vi eget scenspel från stora scenen med stor uppslutning från Onsdagsgruppen under ledning av Allan Westin som presenterade programmet. Vi spelade polskor och gammeldanslåtar, till stor del från vår repertoar under våren, och de danslystna i publiken tog tillfället i akt att dansa till vårt spel. Se bilden på Gillarens framsida.

13/9 Rörby Gårds Hembygdsgårdar. Ett drygt tiotal spelmän från Gillets Onsdagsgrupp deltog i arrangemanget, med buskspel och allspel och sedan med spel från scenen med fem låtar. Cecilia och Stefan Lindén, även aktiva i Gillet, framträdde med vissång.

Buskspel på Rörby gård. Foto: Eva Crona.

22/9 Spel till danskväll hos Akademiska Folkdanslaget, på Fältöversten. Med mangrann uppslutning från Onsdagsgruppen stod vi för spelet till de Akademiska Folkdansarna. Vi spelade kl 18 – 20.45 med fikapaus med ett

omfattande och varierat program med mer ovanliga danser som snurrebock, kadrilj och engelska förutom polskor och gammeldans. Golvet var fullt av duktiga dansare och det var roligt att se dem i aktion.

Gunilla, Klas, Eva och Mats spelar för Akademiska Folkdanslaget. Foto: Ebbe Nordin.

Eva Crona

Gillet spelar på Årstaliden. Foto: Birgitta Carlson.

Gillet spelar hos Akademiska Folkdanslaget som dansar Väva Vadmal. Foto: Birgitta Carlson.

Om Föreningen Jakobsbergs Gård i Bredäng.

Stockholms Spelmansgille har ju regelbundet arrangemang på Jakobsbergs Gård och alla kanske inte känner till bakgrunden till att vi är just där. Det finns en liten skrift, 4-sidig broschyr i A5-format, att läsa, den ligger utlagd i hallen i den flygel vi vanligtvis är i. Skriften heter Kort historik, Föreningen Jakobsbergs Gård, Bredäng.

För intresserade har jag saxat lite ur innehållet. I mitten av 1600-talet var stället ett litet torp under den större gården Sättra. En grosshandlare Jacob Gravér arrenderade torpet ca hundra år senare, byggde om det till en liten herrgård och gav gården sitt namn. Gården bytte ägare och hyrdes ut i olika omgångar och var i bruk som sommarnöje. Flyglarna uppfördes på 1800-talet. På 1960-talet förvärvade Stockholm stad marken i dessa trakter och stadsdelarna Bredäng och Sättra bebyggdes.

Den första bibliotekarien i Bredäng Kerstin Elfstrand hittade den mycket slitna och förfallna gården på en lunchpromenad. Kerstin Elfstrand tog kontakt med sina vänner i olika sammanslutningar och arbetet med att rädda gården tog fart genom att Föreningen Jakobsbergs Gård bildades 1967, en sammanslutning med 19 olika föreningar. 1973 invigdes hela anläggningen som kultur-och föreningsgård.

Idag är det 30 olika föreningar/medlemsorganisationer som gemensamt driver Gården genom den valda Gårdsstyrelse. Stockholms Spelmansgille är en av de 30.

Verksamheten är föreningsliv, offentliga program samt uthyrning till privata kunder.

Mer information om Gården finns på:

www.jakobsbergsgard.se

/Eva Crona

Gilletts vårstämman på Jakobsbergs gård. Foto: Nina Dunker.

Om blockflöjter och spelpipor, fortsättning.

Den efterlängtnade fortsättningen på artikelserien om blockflöjter och spelpipor kommer nu äntligen i detta nummer av Gillaren.

Kurs i Haverö, Medelpad, sommaren 2015

Sisådär vart 5:e år brukar jag få en obeskrivlig lust att lära mig lite mer om spel på Härjedalspipa och suga i mig några nya låtar. Och det råkade bli ett sådant år i år och lyckligtvis (för mig) så ordnade spelmannen Göran Månsson en kurs på släktgården i Haverö, Medelpad tillsammans med Mats Berglund från Värmland, Dan Lundberg från Visarkivet, Steinar Ofstad från Oslo och pipbyggaren Gunnar Stenmark från Östersund. Ett imponerande gäng, som lärde oss många låtar och en del roliga sångtexter. Bland annat lärde vi oss en lite annorlunda variant av reinländer från Eidskog med skojig text. Bland eleverna märktes en hel hopper jämtar och en stor mängd 08-or, men märkligast av allt, tvåduktiga spelare, som rest ända från Japan för denna exotiska begivenhet.

Dessa dagar var nog undantaget från regeln när det gällde vädret i somras, solen flödade hela tiden från en klarblå himmel och det var väldigt skönt att hänga ute i gröngräset mellan lektionspassen.

Kursen återkommer ganska säkert nästa sommar igen och risken är stor att jag får lov att tanka ny inspiration mer ofta än vart 5:e år framöver.

Anders på Jakobsbergs gård. Foto: Lasse Lidgren.

Mälarhöjden i november 2015/ Anders Lindstrand

Gillet scenspelar på Rörby gård 13/9. Foto: Eva Crona.

Gott nytt spelår

önskar Gillaren